

R-0203/21
07.12.2021.

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJALUCI
BROJ: 11 0 U 029387 21 U
Dana, 07.12.2021. godine

Okružni sud u Banjaluci po sudiji pojedincu Miri Došenović, uz učešće zapisničara Marije Uletilović, u upravnom sporu po tužbi Udruženja za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH, Banjaluka, ulica Gajeva broj 2 (u daljem tekstu: tužitelj), protiv odluke broj: 01.571.05-21/21-1 TČ od 05.05.2021. godine, JU Centra za socijalni rad, Banjaluka, ulica Gundulićeva 31 (u daljem tekstu: tuženi), zastupan po Stojanu R. Vukajloviću, advokatu iz Banjaluke, ulica Srpska broj 109, u predmetu odobravanja pristupa informacijama, donio je dana 07.12.2021. godine, sljedeću:

PRESUDU

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.
Obavezuje se tuženi da tužitelju na ime naknade troškova upravnog spora isplati iznos od 200,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.
Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 877,50 KM, kao neosnovan.

Obrazloženje

Osporenim aktom odbijena je, kao neosnovana, žalba tužitelja izjavljena protiv odluke tuženog, broj: 01-571.05-21/21 TČ od 19.03.2021. godine. Ovom odlukom prvostepenog organa tuženog djelimično je udovoljeno zahtjevu za pristup informacijama.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužitelj osporava pravilnost i zakonitost donesenog akta zbog (kako to proizlazi iz sadržaja) pogrešne primjene materijalnog prava. Navodeći hronologiju konkretnog slučaja, smatra da pobijana odluka nije u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama RS (konkretno sa odredbom 6.). Ističe da mu se za pravnu pomoć u borbi protiv korupcije obratila , majka maloljetnog djeteta čiji interesi moraju biti prioritet u rješavanju tuženog, a koja je istakla da tuženi 10 mjeseci nije postupao po njenim zahtjevima za uređenje kontakta oca i djeteta, te da nije izdao modifikaciju kontakta oca i djeteta u pisanoj formi. Navodi da je od tuženog tražio tipičnu činjeničnu informaciju tj. informaciju o razlozima neizdavanja modifikacije kontakta oca i djeteta u pisanoj formi od strane psihologa tuženog, dakle razlog nepostupanja, a ne informaciju o sadržaju mišljenja i nalaza psihologa koja bi mogla predstavljati poslovnu tajnu. Da je konstatacija tuženog suprotna definiciji informacije iz člana 3. stav 1. tačka 1) Zakona o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik RS“, broj: 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI), koji informaciju definiše kao svaki materijal kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci ili bilo koji drugi sadržaj, uključujući svaku kopiju ili njen dio, bez

obzira na oblik ili karakteristike, kao i na to kada je sačinjena i kako je klasifikovana. Dalje navodi da postupanje tuženog nije u skladu sa ZOSPI i Zakonom o opštem upravnom postupku RS, koji se supsidijarno primjenjuje. Ističe da je članom 14. stav 3. tačka a) ZOSPI propisano da ukoliko javni organ donese dopis kojim odbija zahtjev za pristup informacijama u cjelosti ili djelimično, u dopisu, između ostalog, mora da navede zakonski osnov za status izuzeća informacije, odredbe na koje se poziva, kao i sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa. U konkretnom slučaju, tuženi da se samo pozvao na član 6. ZOSPI i po tom osnovu odbio pristup, ali uopšte nije razmotrio materijalna pitanja važna za donošenje odluke da se informacija proglasi izuzetkom od objavljivanja, nego je samo konstatovao da se radi o izuzetku, bez sprovođenja testa javnog interesa u smislu člana 9. istog zakona. Navodeći sadržaj odredbe člana 5. ovog zakona, ističe da tuženi nije razmotrio niti jednu od navedenih okolnosti nego je samo paušalno naveo da je prilikom utvrđivanja izuzetka, uzeo u obzir svaku korist i svaku štetu, da nije utvrdio da je objavljivanje tražene informacije u javnom interesu, da je navedena mjera nužna radi donošenja odluke (iako tužitelj nije tražio dostavu nikakve odluke), te da bi objavljivanje informacije moglo dovesti do određene štete za proces njenog nastanka kao što je narušavanje procesa izrade, pogrešno tumačenje, slobodu izražavanja mišljenja i stavova. Smatra da se zloupotreba procesnih ovlaštenja od strane zaposlenih kod tuženog na štetu stranke u postupku, a posebno na štetu maloljetnog djeteta o čijim interesima se odlučuje, ne može i ne smije podvoditi pod zaštitu procesa donošenja odluka. Predlaže da sud usvoji tužbu i poništi osporeni akt, te da obaveže tuženog na troškove upravnog spora, tj. troškove sudske takse na tužbu i presudu.

Tuženi je na zahtjev suda dostavio spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu, u kojem hronološki navodi tok postupka pred organom uprave. Ističe da je u postupku davanja informacije u cjelosti postupio u skladu sa zakonom, taksativno naveo detaljna obrazloženja na svako od pitanja postavljenih od strane tužitelja, dok je u odnosu na sporno pitanje cijenio da ne postoji opravdan javni interes za pristup informaciji, jer je riječ o postupanju zaposlenog lica u javnom organu, a testom javnog interesa u skladu sa odredbom člana 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama RS, ocijenio je da postoji nesrazmjer u pružanju navedene informacije u odnosu na zaštitu procesa rada kod tuženog kao organizacije kojoj je primarni interes briga nad maloljetnim djetetom. Predlaže da se tužba odbije, kao neosnovana.

Ispitujući zakonitost osporenog upravnog akta u skladu sa odredbom iz člana 30. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), a nakon što je razmotrio spise predmeta ove upravne stvari i odgovor na tužbu, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja upravnog spisa proizlazi da se tužitelj dana 10.03.2021. godine obratio tuženom te je tražio dostavu informacija koje su pod kontrolom tog organa: informaciju o razlozima nepostupanja po zahtjevima za uređenje kontakta oca i djeteta od 03.02.2020. godine do 14.12.2020. godine, kada se tuženi oglasio nenadležnim; informaciju o razlozima neizdavanja modifikacije kontakta oca i djeteta izvršene od psihologa u pisanoj formi; informaciju da li je tuženi preduzimao aktivnosti vezane za prijavu nasilja u porodici i porodičnoj zajednici od 21.12.2020. godine; podatke na osnovu kojih zakonskih i podzakonskih propisa postupa tuženi prilikom zaključivanja sporazuma o regulisanju kontakta oca sa djetetom, da li je odluka o regulisanju kontakta diskreciona odluka postupajućih

službenika (tima) ili su postupajući službenici vezani određenim propisima (pravilima struke, smjernicama, internim propisima i sl.) pri donošenju odluke, te podatke da li postoje propisane procedure postupanja tuženog po saznanju ili prijavi nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici.

Tuženi je obavještenjem broj: 01-571.05-21/21 TČ od 19.03.2021. godine, dostavio određene informacije, dok je u pogledu informacije o neizdavanju modifikacije kontakta oca i djeteta odlučio da je riječ o zaštićenoj informaciji i odbio pristup istoj. Tužitelj je u žalbenom postupku istakao da je od tuženog tražio informaciju koja se odnosi na činjenicu da u konkretnom slučaju psiholog tuženog organa nije izdao modifikaciju kontakta oca sa djetetom u pisanoj formi, a ne informaciju o sadržaju mišljenja i nalaza psihologa koja bi mogla predstavljati poslovnu tajnu. Tuženi je odbio žalbu, navodeći u obrazloženju osporenog akta da mišljenja i nalazi stručnih radnika zaposlenih u Centru za socijalni rad, a koje donose u obavljanju svojih radnih zadataka, predstavljaju poslovnu tajnu, odnosno izuzetak kod prava na pristup informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a u skladu sa članom 6. ZOSPI i odredbama sekcije 4. tačka 14. Indeks registra informacija JU Centar za socijalni rad Banjaluka od 12.12.2018. godine.

Osporeni akt nije pravilan, ni zakonit.

Odredbom člana 4. ZOSPI, propisano je da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama pod kontrolom javnog organa radi promocije transparentnosti i odgovornosti tih organa u skladu sa javnim interesom, s tim što ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima, kako je to utvrđeno odredbama člana 6, 7. i 8. navedenog zakona.

Dalje, odredbom člana 6. ZOSPI, propisano je da nadležni javni organ može da utvrdi izuzetak, u slučajevima kada se otkrivanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete po legitimne ciljeve sljedećih kategorija u Republici Srpskoj: (a) interesi odbrane i sigurnosti, kao i zaštita javne bezbjednosti; (b) sprečavanje kriminala i svako otkrivanje kriminala, i (v) zaštita procesa donošenja odluke od strane javnog organa u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka od strane javnog organa, zaposlenog lica u javnom organu, ili svakog lica koje vrši aktivnosti za ili u ime javnog organa, a ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije.

Odredbom člana 14. stav 3. tačka a) ovog Zakona, propisano je da ako se odbije pristup informaciji, bilo djelimičnoj ili cijeloj informaciji, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva, dopisom koji treba da: (a) sadrži zakonski osnov za status izuzeća informacije, uz navode članova ovog Zakona na koje se poziva, kao i sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa

Dostavljanje traženih podataka na kojima se tužbom insistira, ne predstavlja situaciju iz člana 6. ZOSPI, budući da je tužitelj u konkretnom slučaju tražio informaciju o razlozima neizdavanja modifikacije kontakta oca i djeteta u pisanoj formi, a ne sadržaj nalaza i mišljenja psihologa tuženog organa koja informacija bi predstavljala poslovnu tajnu.

Dakle, zahtjev za "razlog neizdavanja modifikacije kontakta oca sa djetetom" predstavlja više tehničku i činjeničnu informaciju, koja kao takva ne može predstavljati poslovnu tajnu, odnosno izuzetak kod prava na pristup informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, iz razloga što se ovim zahtjevom ne dira u sadržaj mišljenja i nalaza stručnih radnika zaposlenih u organu tuženog, nego se insistira na „razlogu i uzroku“ neizdavanja modifikacije kontakta oca sa djetetom.

Kako je tužitelj kao registrovano Udruženje za borbu protiv korupcije ovlašten da inicira i promoviše transparentnost rada javnih organa, u cilju zaštite javnog interesa i unapređenja, jačanja i odgovornosti rada javnih institucija, a tuženi kao javni organ dužan da mu omogući pristup traženim podacima, štiteći pri tom lične podatke (generalije) lica na koje se traženi podaci odnose, u smislu člana 3. i 17. Zakona o zaštiti ličnih podataka, što će svakako imati u vidu prilikom ponovnog odlučivanja, budući da tražena informacija ne predstavlja zaštićenu informaciju niti poslovnu tajnu, na šta tužba osnovano ukazuje, to je tužbu istog valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti, na osnovu ovlaštenja iz člana 31. stav 1. i 2. ZUS.

U smislu člana 50. ZUS, tuženi je u obavezi da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od prijema ove presude, donese novi upravni akt uvažavajući pravno shvatanje ovog suda.

Odluka o troškovima spora koje je sud dosudio tužitelju temelji se na odredbi člana 5. i 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik Republike Srpske broj: 63/11), a u vezi s članom 386. stav 1, 387. i 396. stav 1, stav 2. i stav 3. Zakona o parničnom postupku (Službeni glasnik RS broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), s obzirom da je tužitelj u tužbi postavio opredjeljen zahtjev za naknadu troškova upravnog spora, koji troškovi se odnose na taksu na tužbu i taksu na presudu u iznosu od po 100,00 KM, tj; ukupno 200,00 KM, radi čega je i odlučeno kao u izreci presude, shodno Zakonu o sudskim taksama ("Službeni glasnik RS", broj: 73/08 i 49/09).

Kako je tužba uvažena i osporeni akt poništen, to tuženom ne pripada pravo na naknadu troškova upravnog spora, slijedom čega je ovaj zahtjev istog odbijen, primjenom odredbi člana 49. i 49a. ZUS.

Zapisničar
Marija Uletilović

